

הנחיות להדברת חרקים בעת התפרצות של קדחת קיקיונית (שלושת הימים).

הנגיף הגורם לקדחת קיקיונית מועבר על ידי חרקים מעופפים מוצצי דם. המעביר הספציפי עדיין אינו ידוע. החשודים העיקריים הם יתושים (בעיקר אותו יתוש מוכר – כולכית הבית) וגם יבחושים (ברחשים) מוצצי דם באים בחשבון. חרקים אלה הם פעילי דמדומים ולילה (ביום בד"כ הם אינם פעילים ומתחבאים בחריצים חשוכים), הפעילות מתחילה כשעה לפני השקיעה ונמשך עד אור ראשון של הבוקר. ברפתות רבות יש תאורת סככות וסביבה היוצרות מצב דמדומים כל הלילה.

החרקים מוצצים דם נגוע בנגיף, אשר מדביק את אברי הפנים שלהם. הנגיף עובר תהליך של התרבות בחרקים ובסופו של דבר מגיע לבלוטות הרוק שלהם. בארוחת הדם הבאה של החרק הוא יפריש רוק המכיל חומרים שונים העוזרים לו למצוץ דם ובה בעת יעביר את הנגיף לדם בעל החיים וידביק אותו במחלה. התהליך בחרק אורך כ 10 ימים.

היתושים והיבחושים הם חרקים עונתיים, בתקופת הסתיו (ספטמבר- נובמבר) הם נמצאים בשיא כמות ופעילות. בחורף כאשר הטמפרטורות בחוץ יורדות מספרם מתמעט והאוכלוסייה קטנה לכזאת שאינה מסוגלת לגרום להתפרצות מחלה. ככלל כאשר הטמפרטורות צונחות מתחת ל 15 מעלות אין העברה של נגיף ומתחת ל-10 מעלות פעילות החרקים יורדת לרמתה הנמוכה ביותר, לכן החורף הוא העוצר את ההתפרצויות הרחבות הקורות בישראל.

האם ניתן למנוע לגמרי את תופעת החרקים?

התשובה היא לא !!! אך ניתן לצמצם את האוכלוסייה.

הדרך טובה ביותר היא למנוע היווצרות של בתי גידול על ידי שמירה על סביבה יבשה.

1. בדקו שאין נזילות ממערכות וצינורות המים. גם במטעים ובשדות סביב הרפת
2. סביבה יבשה סביב השקתות.
3. יבוש מקווי מים עומדים/שלוליות (בעיקר אחרי הגשם).
4. איסוף ופינוי של חפצים בסביבת הרפת העלולים לאגור מים (צמיגים, מכלי פלסטיק...).
5. שמירה על אזורים יבשים, מחוץ לחצר ההמתנה לאחר הצינון.
6. קלטור והפיכת הזבל במרבצים.
7. הפעלת מאווררים גם בלילה.

8. חשיבות רבה לסביבת יונקייה יבשה.

השימוש בתכשירי הדברה בעיקר אלו הסביבתיים לרוב אינו יעיל. ניתן להשתמש בתכשירים על בעלי החיים (גם הם בעלי פעילות מוגבלת כנגד יתושים ויבחושים, בעיקר בעונת הצינון) הרשומים ומותרים לשימוש, את רשימת התכשירים אפשר לקבל מהרופא המטפל או להוציא מאתר האינטרנט של השירותיים הווטרינרים או מאתר החקלאית.

אין להשתמש בתכשירים שאינם מותרים לבקר ובפרט לבקר נחלב.

בברכה,

ד"ר מאור קדמי

החקלאית.

[קישור לאתר עם התכשירים המורשים:](http://www.moag.gov.il/NR/rdonlyres/1163BA35-EA9B-4DC8-B623-066C58D5AB6A/0/tachshirim1_3_2010.pdf)

http://www.moag.gov.il/NR/rdonlyres/1163BA35-EA9B-4DC8-B623-066C58D5AB6A/0/tachshirim1_3_2010.pdf